

VODCA DUCHOVNÝ

**VOJÁKOV ZO ZAJATIA
PRICHODIVŠICH.**

Sostavyl :

Dr. SKRÁBIK ANDREJ
biskupský ceremonár.

Vydáva :

Nitriansko-diecesna Cirkevna Vrchnost'
Nyitra, 1918.

Milý Synu !

Dostal som tú kartu, na ktoréj mi oznamuješ, že z dlhého zajatia si sa už šťastlivo navrátil. Hneď som sa sobral a išiel som do vášho domu, aby som aj tvojim zvestoval tú veľkú novinu. Možeš si predstaviť, jako sa všetci radovali. Ešte aj to maličké, ktoré si v koliske zanechal, obskacovalo okolo matky a tak sa tešelo: „Tato prinde, Tato prinde.“ Teda len sa usiluj domov, jako len môžeš, čím skôr. S radosťou a sláskou ťa všetci čakajú, aby ťa mohli doma privítať.

Aj ja ťa s veľikou túžbou čakám. Zvedavý som, jako vyzieraš a čo všeličo si skúsil a prežil. Nemilo ma to dotklo, čo mi píšeš, že už si veľmi dávno nebol v kostole, že sa ti aj modliaca knižka stratila a že si všelijaké čudné reči počul, oktorych

by si sa rád somnou povyprával. Neviem, čo všeličo to mohlo byť, čo si popočuval, ale predsa mnoho si viem aj pomysleť, lebo som rozličné veci počul od iných, ktorí tiež zo zajatia sa navrátili a s ktorými som mal príležitosť sa vyprávať. Preto o niektorých veciach ti už včil píšem. Prečítaj si tento list dôkladne a ukáž ho aj iným. Nebudem ti ništ nového písať, ale len také veci ti do pamati privediem, ktoré ty už dobre vieš, ale na ktoré si hadám pozabudnul. Tak ti chcem tvoju dušu očistiť od prachu zábudlivosti, od špiny zlých príkladov a od pavučin neporiadných rečí. Nech že svieti v tvojej duši znovu svetlo pravdy.

Ty si kresťan katolík. Ty si s materským mliekom vpil do seba pobožnosť a pravú vieru. Hadám prvé slová, ktoré si po sladkom méne rodičov vyslovil, boly tie, že si vedel ukázať, kde je Pán Božko, že si vedel sa prežehnať a vedel si koľko je Bohov a vedel si sa niektoré modlitby

pomodliť. Ó kdeže sú tie dni krásnej detinskej nevinnosti! Dávno sa pominuly, nikdy sa nenavrátia. Ale viera tvoja, ktorá vtedy bola ešte detinská, odtedy sa osilnila. Ty veríš v Boha, ktorý je Stvoriteľom, Vykupiteľom a Posvätitelom твоjim.

Jako dieťa si ešte nevedel pochopiť lásku Božiu. Ale včil už si mužom, máš pochop o veľikosti sveta, ktorý Boh z ničoho stvoril, to jest stvoril Boh celú zem, slnko, premnohé a preveliké hviezdy, naplnil zem s bylinami, zvieratmi a s ľuďmi, a to všetko jedine len s voľou svojou stvoril bez toho, že by bol ktomu volačo potreboval.

A keď sa včil opítáš, prečo stvoril Boh svet, a prečo stvoril človeka, sv. Augustin ti takto odpoveda: „Preto sme my, lebo je Boh dobrý.“ A sv. Iren biskup nám to takto vysvetluje: „Boh nie preto stvoril človeka, jako by bol utisknutý na neho, lež preto, aby mal komu udelovať svoje dobrodenia.“ Boh od večnosti blaženost' venoval člove-

kovi. Pravda pamätáš sa, že utešený raj usporiadal Boh a do toho vložil prvých ľudí, aby tam žili a aby odtiaľ bez smrti do nebies vyvýšení boli. Len že naši prarodičia prehrešili proti Bohu a zato boli vyhnaní z raja; zavrel Boh pred nimi nebo a otvorilo sa im peklo! Boh je spravodlivý, preto potrestal hriešné pokolenie ľudské, — ale on je aj najvyšš milosrdný a preto hneď vtedy, keď trest vyriekol, prisľúbil aj Vykupiteľa.

A toho Vykupiteľa o štyry tisíc rokov aj poslal Otec nebeský, keď Syn jeho, Ježiš Kristus, Boh opravdivý zostúpil na zem. Život Krista Pána dobre znáš. V krátkosti: narodil sa z Panny Marie v Betlehemskej maštali, v chudobe a v ťažkej práci žil, vyučoval ľudí a zázraky konal, zomrel na kríži na hore Kalvarii. Prečo znášal chudobu, biedu, prečo podstúpil smrť tak horšú? Prečo? Opakujem slová sv. Augustína: Preto, lebo on je Boh dobrý!

A ponevác Boh je tak dobrotivý a mi-

lostivý, preto poslal aj tretiu osobu Božiu, Ducha Svätého na svet, aby on s nami bol, aby nás na dobré mysle priviedol, aby nám v našich spasiteľných snahách pomáhal.

Ó jak krásná je to viera, ktorá nás učí, že Najsvätejšia Trojica, Boh sám sa stará o mňa. Boh je mojím Stvoriteľom, Boh je mojím Vykupiteľom, Boh je mojím Posvätitelom. Boh ma ku blaženosti stvoril a on sám osobne pracuje na mojom spasení, a Boh ma chce blahoslaveným učiť, jestli já chcem jeho poslušným synom byť, jestli jeho príkazy chcem verne nasledovať.

Príkaz Boha tak láskavého nemože byť inší, iba príkaz lásky. Ježiš Kristus povedal: „Milovať budeš Pána Boha svojho z celého srdca svojho, a milovať budeš bližného, jako seba samého. V týchto dvoch prikázaniach obsahuje sa všetok zákon.“ Keď voľakedy pomodlíš sa X prikázani Božích, môžeš zbadat', že try prvé príkazy sú neni ništ iné, jako obširnejši opis lásky k Bohu, a sedem najsledujucich príkazov

su neni ništ iné, jako vysvetlenie múdrej lásky oproti sebe samému a oproti bližnému.

Kto miluje Boha, ten je pobožný, ten nezahreší, neprisahá falošno, v nedelu a sviatok pobožno slyší svätú omšu a kázeň, veľkonočnú spoveď a prijímanie nezamešká. — Kto mudro miluje seba, ten je mierný, chráni sa krčmy a opilstva, ten je usilovný, šanobný, ten je čistotného života, lebo dobre vie, že mládenská čistota mu najistejšie zabezpečí požehnanie božie pre budúci život manželský; a zase teho manželská vernosť je pevná, lebo vie, že Bohu je milé, keď zachová verne prísahu pred oltárom složenú. — Kto miluje bližného svojho, ten nasleduje slovo Krista Pána: „Jako chcete, aby ludia činili vám, i vy čiňte podobne im.“ Preto kresťan uctí každého, neohovorí, neočerňuje, nekazí dobré meno nikomu. Sdržuje sa hnevu, neuráža druhého zdravie, chráni sa zvady a bitky. Vinníkovi svojému ľahko a zo srdca odpustí, a jestli by on

previnel proti inému, vinu svoju uzná a na znak toho usiluje sa s rozhorčeným človekom smeriť. Dobrý kresťan nerobí nikomu škodu, ništ neukradne, nikoho neoklame, lebo vie, že Boh neodpustí hriech, pokiaľ nevynahradíme škodu učinenu, a presvedšený je otom, že ukradnutá vec nie požehnanie, lež trest prináša.

Boh na lásku chcel postaviť celú spoločnosť ľudskú. Na láske sú založené všetky zákony jeho. Jak milé by mohlo byť obcovanie ľudí, keď by všetci zadržali zákon lásky, jak chytro by sa znovu obrátilo toto plačlivé údolie na záhradu rajsku.

Len že, žiaľ Bohu, ľudia vo včulajších časoch tak žijú, jako by nie láska, lež nenávisť a nepriateľstvo bolo hlavným zákonom. V našich časoch vidíme pokolenie ľudské na dva nepriateľské tábory rozdvojené. Jeden tábor je bohatých, ktorí toľko rázi pozabudnu, že bohatstvo nato im poprial Boh, aby s tým napomáhali chudobu a tak sebe nebo zakúpili. Druhý je tábor

chudobných, ktorých neraz nenávisť vedie proti lepšej sa majúcim, ktorí neraz na miesto usilovnosti, šanoby a miernosti dobrobyt zemský nespravodlivosťou a krádežou si chcēju nadobudnúť. Dneská sme už tam, že robotníci sa sdrúžuju do spolkoch a jejich vodcovia ich takymito rečami búria: Nedajte sa vykoristiť boháčom, nepoddávajte sa pánom, povstajte naráz všetci, shodzte so seba jarmo, podelte si role a majetky bohatých! Takto buria tí vodcovia socialdemokratickí robotný ľud, jako ich oni volaju proletárov, na revoluciu.

Včil si ty v takom položení, že sám môžeš sudit' nad takymito rečami. Ved' si ty videl včil jednu revoluciu v Rusku. Teda čože sa tam stalo? Nad nesmiernou ruskou rišou panoval cár. A sice tak, že on sám jediný vynášal všetky zákony, do ridenia krajiny nikto nemal žiadného vplivu. V prostred tejto ukrutnej vojny svetovej povstal proti cárovi ľud a vojsko a zbavil ho tronu a moci jeho. Nehladajme včil to, jaké chyby

mal ten panovník, ani to, či poddaní měli právo k tomu, aby sa proti nemu zbúrili. Ale skúmame to, čo osožilo detronizovanie cára rusom, lebo veď oni od toho čakali ulävenie všetkej svojej biedy. Vyhlásili, že v Rusku je každý občan slobodný. Len že ako vyzierala tá „ľudová, všeobecná sloboda“? Vodcovia ľudu svolali snem, aby rozhodnuli nad budúcnosťou krajiny. Na tom sneme nebol nikto iný prítomný, iba len vyslanci ľudu pospolitého, vyslanci roľníkov a robotníkov. Ale keď vodcovia zbadali, že mnohi z týchto ľudových vyslancov nedržia s nimi a neschvaluju jejich jednanie, týchto opozicionálnych vyslancov dali pochytať a do žalárov zatvoriť. Prinde mi tu na um ten gazda, ktorý raz vyšiel po medzi drobný dobytok a dal mu na vedomie: „Od dnešného dňa budete mať všetci slobodu. Každý si môže vybrať, či varený, pečený alebo vysmažený chce prísť na môj stôl.“ Na to ale vystúpil kohút a riekol: „Pane ďakujeme za takú slo-

bodú. Keď sme slobodní, tak my si to vybereme, že nijako nepojdeme na tvoj stôl.“ Načo gazda rozhnevaný udre na kohúta: „Ty nemáš právo tu vyprávať, teba zavrem“. Ejhľa celkom takto vyziera tá ruská „sloboda“. Pred tým rozkazoval cár a nikto nesmel mrknúť, včil zase rozkazuju noví vodcovia a nikto nesmie ani krknúť. To je pravda, že za panovania cára bolo v Rusku premnoho chýb a nespravedlnosti, ale predsa bol v krajine poriadok a pokoj. Ale dnes, za času novej „slobody“ neni tam v bezpečnosti ani život, ani majetok. Mesta a obce spálené, jednako nivočia v ukrutných nepokojoch paláce bohatých a chalupky chudobných. Občan stojí proti občanovi sťa nepriateľ, celá krajina sa obrátila na krvavé mordovisko. Tak ďaleko už prišli, že v Ukrajne už sám ľud uznal, že takto nemožé ďalej žiť a sami dobrovoľne si vyvolili „hetmana“; tomu odovzdali moc nad životom a nad smrťou len preto, aby ich z ukrutnosti revolúcie vyviedol.

Len si pomysli, jako by vyzierala naša krásna krajina, keď by aj nad nami takáto krvavá búrka vypukla. Aj tvoj dom by spálili, aj tvoje stádo by odohnali, aj tvoju milu rodinu by do biedy vohnali alebo asnáď aj zamordovali. Ej nie, my revoluciu žiadnu nechceme, lebo ona je dravý drak, ktorý spáli naše domy, spustoši naše role, ktorý krv našu pije a mäsom našich pokrevných sa krmí. Boh bol tak milostivý oproti nám, že nám na inom národe ukázal, čo je revolucia, aby sme sa učili z nešťastia iných ľudí. Dost' biedy na nás priniesla už vojna, dost' krvi sa už vylialo, nech nás Boh láskavý chráni od vňúterných nepokojov a od ďalšieho prelievania krvi!

A potom veď u nás neni násilnosť a revolucia potrebná k tomu, aby sme lepší poriadok zaviedli. Veď v našej vlasti s apoštolským kráľom spolu snem krajinský prináša zákony. Na snem ale my občania si volíme vyslancov. Tak teda budúcnosť naša závisi od tých vyslancov, ktorých si

my volíme, a tak teda budúcnosť naša závisí od nás občanov. Že su chyby v krajine, tomu sme my občania príčina. Lebo u nás mnohí nie na toho hlasujú pry voľbách, kto je dobroprajný kresťan, lež volia si toho za ablegáta, ktorý viac platí, viac guľášu a viac páleného dá. Kto takto za peniaze a za žranicu odpredá svoj hlas volebný, ten je svojim najväčším nepriateľom, lebo so svojim hlasom dopomáha priniest' zákony, ktoré su neprajné pre jeho blahobyť, pre rozkvet cirkve a vlasti.

Áno my chceme, aby prestala u nás všetka nespravodlivosť, aby chudobný bol bránený, aby robotník bol dobre zaopatrený, aby sa z prevelikých majetkoch vydělilo medzi ľudi toľko, koľko oni dokonálo a riadno obrobyť môžu, aby každý pracovitý, šanobný a usilovný človek mohol statočno vyžiť. Všetko toto chce u nás každý svedomitý človek, ale cestou správnou, a nie násilnosťou, ktorá jako včil v Rusku, tak aj všade a vždy len nešťastie

a psotu spôsobilá. Keď teda voľakto by t'a slovom vábil na neprávosti, na neposlušnosť' proti zákonnitým predstaveným, to je nepriateľom tvojim, to je nepriateľom tvojej vlasti a rodiny. Takéhoto človeka sa chráň jako hada jedovatého a také písmo hoď do ohňa aj bez toho, žeby si ho prečítal.

Takí ľudia, čo Ťa na neposlušnosť', na násilenstvo buria, ništ inšie nechceju len to, aby oni pri všeobecnom nepokoji mnoho bohatstva mohli sebe nasbierať' tak, jako rybar pri kalnej vode moc vládze ryb nacytat'. Zlost' ľudská je preveliká. Najdu sa ľudia, ktorí pre svoj zisk hotoví su na tie najpodlejšie zločiny. Pozri aj túto strašnu vojnu. Aj tú len zlost' ľudí vrutila na nás. Boh nechcel vojnu, lebo čítame v sv. Pisme, že Boh sa neteší nešťastiu živých, nežiada smrť' hriešnika, lež aby sa on obrátil a spasený bol. Ľudia chceli, aby bola vojna, Boh to len strpil a dovoľel, aby sa stalo ľudom dľa jejích vole. Pozri že: Boh dal človekovi slobodnú voľu, tak, že človek je vstave

aj také spraviť, čo sa Bohu neľúbí. Pravda človek je vstave aj oproti Bohu povstať a jeho zákony nohami šliapať a jeho najsvätejšie meno zlorečiť a to všetko preto, lebo mu Boh dal slobodnu voľu, aby si mohol človek vo svojom živote zaslúžiť lebo slávu večnú, lebo zatracenie večné; lebo nebo, lebo peklo. Boh teda strpil a dovolil aj to, aby ten zločinec zdvihnuť ruku svoju na dediča trónu kráľovského uhorského, strpil Boh aj to, aby naši nepriatelia sa sprisahali proti krajine uhorskej, v ktorej naši praotcovia už vyše tisíc rokov žijú v dobrom braterstve s maďarmi, horvátmi, nemcami, rumuňmi a s inšími národnosťami. Tí naši nepriatelia žiadali vojnu, aby mohli medzi sebou podeliť krajinu, sv. Štefanom založenú. A preto všetka kliatba tejto vojny padá na nich, a všetka krv vyliata obfažuje ich.

Ale, synu moj, biedy tejto vojny môžeme aj k úžitku nášemu obrátiť. Boh nám každému dáva príležitosť, aby sme uznali

naše viny, aby sme trápenie naše obetovali Bohu nato, by sme sním zadost' učinili za naše hriechy. Pravda pamätáš sa na sviatost' pokánia, čili na sv. spoveď. Pán Ježiš po zmrtvých stáni svojom zjavil sa apoštolom, dychnul na nich a riekol: „Prijmite Ducha Svätého. Ktorým odpustite hriechy, oppušťajú sa im, a ktorým zadržíte, zadržané sú.“ Od toho času apoštolovia a kňazi posvätení maju moc odpušťať ľuďom jejích hriechy. Hriešnik má svoje viny vyznať pred kňazom, aby kňaz mohol rozsudiť jeho stav duševný a aby mu mohol dať naučenie dobré k polepšeniu života. Ty si sa zaiste už dávno nespovedal, hadám už mnoho ťažkých hriechov ti leží na svedomí. Preto nezostaň maloverným. Sv. Peter apoštol zaprel Krista a predsa dostal odpuštenie. Neboj sa, aj tebe vravi Pán: „Dúfaj, synu, odpúšťajú sa ti tvoje hriechy.“ Včil dostihneš, chystaj sa ku dobrej spovedi. K mojmu listu pripojil som niektoré modlitby. Medzi nimi najdeš aj pobožnosť spovedelnu a

modlitby ku sv. primaniu. Prečítaj si všetko pozorno a odbav dokonálu sv. spoveď. Keď ti otec spovedelný so znakom sv. kríža odpustí hriechy, vtedy bude veľká radosť v nebi, lebo duša tvoja bola mrtvá a ožila, bola stratená a našla sa. A potom do očistenej duše tvojej s radosťou vstúpi Ježiš, vo Sviatosti Oltárnej skrytý, aby v tebe prebýval, aby stebou zostal: aby ňa v nebezpečnosti chránil, v dobrom posilňoval, v živote sprovádzal, vo smrti spasil a na večnosti blaženým učinil.

Synu moj, dlhý list som ti napísal, ale máš času, prečítaj si ho aj viac rázi. Viem, že ešte o všeličom by si sa rád somnou povyprával. Keď sa navrátiš domov, ovšetkom sa dohovoríme. Včil ale ešte jedno ti musím podotknúť. Jak volajaké neobyčajné reči očuješ, neuver hneď, bárs by sa ti aj pravé zdaly. Lež sa obrát' s dôverou na mňa, alebo, kým si ďaleko od domu tvojho, na iného kňaza. Všade najdeš otca duchovného, ktorý ňa s láskou vyslyší a rádu dobru

ti dá. Máš dobre vedieť, že Boh sám nato uridil kňazov, aby boli vodcovia ľuďom. Im povedal: „Idte po celom svete, učte všetky národy.“ A inakedy: „Kto vás počúva, mňa počúva, a kto vami pohrdá, mnou pohrdá.“ Nemôže byť nikto iný vodcom hodným ľudu kresťanského len ten, koho za vodcu sám Boh ustanovil.

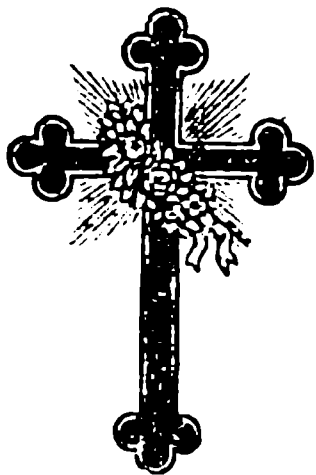
Milý Synu, úfam, že moje slová si hlboko do srdca zaštepíš a že keď sa navrátiš, aj naďalej budeš tak statočným, poriadným a bohabojným, že všetci, celá tvoja rodina, všetci známi budeme mať radosť z teba a budeme pyšní na teba.

Aj zatiaľ nech ťa Boh milostivý chráni a čím skôr privedie domov v pokoji.

Srdečne ťa pozdravuje

tvoj dobroprajný otec
duchovný.

MODLITBY.

V méne Otca i Syna i Ducha Svätého.
Amen.

Otče náš, ktorý si na nebesách, posväť sa meno tvoje; príď kráľovstvo tvoje; buď vôľa tvoja, jako v nebi, tak i na zemi. Chlieb náš vezdajší daj nám dnes; a odpusť nám naše viny, jako i my odpúšťame našim vinníkom. A neuvod' nás v pokušenie, ale zbav nás od zlého. Amen.

Zdravas Maria, milosti plná; Pán s tebou; požehnaná si ty medzi ženami, a požehnaný plod života tvojeho Ježiš. Svätá Maria, Matko Božia, pros za nás za hriešnych nyní i v hodinu smrti našej. Amen.

Verim v Boha Otca všemohúceho, Stvo-
ritela neba i zeme, i v Ježiša Krista, Syna
jeho, Pána nášeho, ktorý sa počal z Ducha
svätého, narodil sa z Marie Panny, trpel
muky pod Pontským Pilátom, ukrižovan
umrel a pohreben je, vstúpil do pekiel,
tretieho dňa vstal z mrtvých, vstúpil na
nebesia, sedí na pravici Boha Otca všemo-
húceho, odtiaľ pride súdiť živých i mrtvých.
Verím v Ducha svätého, svätú cirkev všeo-
becnú, svätých obcovanie, hriechov odpuš-
tenie, tela z mrtvých vzkriesenie a život
večný. Amen.

Sviatosť pokánia.

Sviatosť pokánia čili sv. spoveď nato ustanovil
milosrdný Boh, aby sme mohli obdržať odpuštenie
hriechov po krste spáchaných. Táto sviatosť je
najväčšie dobrodenie, lebo keď by nebolo odpuš-
tenia hriechov, všetci by sme boli zatratení. Kris-
tus zato vylial krv svoju, aby sňou bola zmitá
všetká nečistota z duší našich. Buď mu zato večná
vdaka!

Ku dobrej spovedi potrebné je, aby sme naše

hriechy poznali, oľutovali, aby sme dobré predse-
zatie mali, hriechy kňazovi vyjavili a za ne zadosť
učinili.

Keď sa chystáš na spoveď, dľa možnosti hľa-
daj miesto, kde ťa nikto nemýlí, prežehnaj sa a
pros pomoc Božiu :

Modlitba pred spoveďou.

Bože Moj, já viem, že som veľkým
hriešnikom, ale ja sa chcem včil z hriechov
mojich vyspovedat' a život moj chcem po-
lepšit'. Preto pred tebou, Otče moj ne-
beský, na kolená padám a s poníženým
srdcom ťa prosím, popraj mi milosti, aby
som túto sv. spoveď dokonálo odbavit'
mohol. Prid' o Duchu Svätý, oroduj za mňa
Panno Maria utočiste hriešnikov, stój u
boka mojho sv. anjele strážcu, aby táto
spoveď moja sotrela so srdca mojho všetky
viny a mňa posilnila ku životu bohabojnému
a statočnému. Amen.

Spitovanie svedomia.

Pri každéj otázke sa pristav a dobre si roz-
mysli život tvoj od poslednej dobrej spovedi.

tvojej. Pri hriechoch smrteľných (ťažkých) hľadaj aj nato, koľko rázi si tak zhrešil, a jestli sa to často stalo, aspoň to hľadaj, koľko rázi si tak zhrešil cez mesiac, lebo cez týdeň.

Kedy si sa ostatní rás spovedal? Dobre si sa vtedy spovedal? Pobožno si primal?

Zaprel si vieru? Čital si bezbožné spisy? Škamral si proti Bohu? Bol si po-verčivý? Modlieval si sa?

Hrešil si Boha, Krista, Mariu, križ, hrob, svätých, atď.? Robil si posmech zo sv. vecí?

Prisahal si sa krivo (falošno)? Zachoval si prisahu vojensku?

V nedelu a vo sviatok bol si vždy na omši, keď si mohol ist' ? V takéto dni konal si bez príčiny ťažku robotu? (Vojáci nemaju pôstu.)

Ako si sa choval proti rodičom? S rodinou si v pokoji žil? Posluchal si predstavených? Iných si búril oproti nim?

Máš hnevniku? Bil si sa? Bližil si bezbranným? Bol si opitý? Sviedol si alebo si učil voľakoho na hriech?

Smilstvo si spáchal so sebou, s iným? Mal si nečisté žiadosti? Vyprával, spieval si nestudnosti? Vďačne si slyšal také reči, lebo volačo si pozieral nečisté?

Kradol si? Čo si ukradol? Klamal si? Škodou si spravil?

Luhal (cigánil) si? Pred súdom si pravdu hovoril? Ohovoril, osočoval, posudzoval si iného?

L'utosť a predsevzätie.

Mnohí sa spovedaju a predsa neobdržia odpustenie hriechov, pretože viny svoje neobanujú a nechcejú život svoj polepšiť. Preto priateľu moj, pred spoveďou vzbud' v sebe opravdivú ľutosť nad hriechami tvojimi a silno si vezmi pred seba, že hriechy tvoje, nadovšetko hriechy zviklé (na pr. zlorečenie, opilstvo, smilstvo, atď.) zaneháš. Možeš sa teda takto modliť, ale z hĺbin srdca:

Bože moj, já včil vidim množstvo a ohavnosť hriechov mojich. Uznávam, že už som neni hoden, aby som tvojim synom bol, aby si ma na milosť prijal. Uznávam, že som zaslúžil, aby som bol od teba na

veky opovrhnutý, z neba vytvorený a do zatratenia večného uvrhnutý. Ale hľa ja uz-
návam moju nehodnosť a bijem sa v prsia :
„Moja vina, moja vina, moja najväčšia vina.“
Ľutujem za moje hriechy preto, lebo som
s nimi zaslúžil peklo, ale ešte viac ľutujem,
lebo som s nimi obrazil Teba, Bože moj,
ktorý si ma stvoril, ktorý si za mňa krv
tvoju vylial, ktorý si len láska a milo-
srdenstvo. Na tú lásku tvoju a pre drahu
krv tvoju, za mňa vyliatu, ťa prosim, smi-
luj sa nadomnou, odpusti mne moje viny.
Bože, buď milostivý mne hriešnemu.

Na buduce ale už silno sľubujem, že sa
budem chrániť mojich hriechov (tu si po-
mysli na svoje najväčšie viny) a ja chcem
pobožný a statočný život viesť. Udel mi
moj Bože k tomu milosť tvoju, aby som
tento sľub moj verne vyplniť mohol. Amen.

Spoved'.

Potom si klakni pred kňaza spovedelného. Nech
ťa to nemrzí, že nevieš naspamaf modlitbu spove-

delnu, dosť je keď kňazovi toto povieš: Prišiel som sa spovedať. A potom povedz kňazovi všetky tvoje hriechy. Zle robí nezdravý, keď pred lekárom volačo zatají, ešte horšie robí človek, ktorý zatají hriech vo spovedi. Toto je svätokrádež. Buď teda úprimný a jak sa ťa kňaz volačo opitá, daj mu jasnú a zretedelnú odpoveď. Kňaz len preto sa niekedy dopituje pri spovedi, aby dokonálejšie poznal stav tvoj a aby ti mohol dať spasiťteľnu radu.

Po spovedi.

Zo srdca ti ďakujem Otče moj nebeský za milosrdenstvo tvoje, sktorem si mi moje hriechy odpustil a mňa nehodného na milosť prijal. Jako sa ti odplatím za túto nekonečnú milosť tvoju? Tak sa ti chcem zavďačiť, že napotom tvojim verným a poslušným synom budem, ktorý som hotový radšiej všetko utraťiť, nežli Teba zasej s hriechami dobrovoľne obraziť. Amen.

Odbav potom udelené zadosťučinenie a dobre rozmysli, načo ťa kňaz napomenul, a vezmi si pred seba, že toho sa chceš pridržiavať.

Sv. Prijímanie.

Vo Sviatosti Oltárnej, pod spôsobom hostie prítomný je Ježiš Kristus, ten istý Vykupiteľ náš, ktorý sa z P. Marii narodil, na kríži zomrel, z hrobu vstal a voľakedy prinde sudí živých a mrtvých. Preto s veľkou poníženosťou sa chystaj ku prijímaniu, jak telesne, tak duševne. Telesne tak, že od pol noci ničt neješ, ani nepiješ, — duševne ale tak, že dušu máš čistu aspoň od všetkého ťažkého hriechu.

Pred sv. prijímaním.

Ó Ježišu, ty si nekonečnej lásky plný oproti tým, ktorý ťa miluju. Odpustil si moje hriechy, bárs boly ošklivé a veľké a včil na znak smierenia chceš ma na Srdce Tvoje sväté privinúť, chceš vo Sviatosti Oltárnej do mojej duši vstúpiť. Ja verim, že si ty sám prítomný v tejto sviatosti, lebo si to ty sám povedal. A preto padám na kolená pred Tebou a tak sa Tebe korim Spasiteľa moj! Prid' teda do duši mojej. Rád by ťa primul s takou láskou, jako ťa primuli apoštolovia pri poslednej večeri,

jako ťa prijimala Matička tvoja. Rozmnož Ty v srdci mojom lásku, ktorá nech ozdobi utlý pribytok srdca mojho. Ó Pane, nie som hoden, abys vošiel pod strechu moju; ale riekni len slovo, a bude uzdravená duša moja. Telo Pána nášieho Ježiša Krista zachráň dušu moju na život večny. Amen.

Po sv. prijímaní.

Neidz hneď preč z kostola, ale poďakuj sa Pánovi:

Vitaj u mňa, u biedného človeka Bože moj. Odkiaľ že to, že Stvoriteľ a Pán moj zostúpil ku mne? To je jedine milosť tvoja, za ktorú ti v poníženosti a v pobožnosti vďaky vzdávam. Ty si sa mi celý odovzdal Ježiši moj, aj já sa Tebe tiež celý odovzdávam. Nech slúži Tebe moje telo, moja duša. Každá myšlienka, každé slovo a všetky skutky moje nech slúžia na tvoju česť a slávu. Daj mi o Bože moj požehnanie tvoje, aby som ja tak žil, aby moje skutky take boli, že by sa Tebe ľubily. Buď so mnou

v pokušení, aby som nad hriechom zvíťazil; buď somnou pri prácach mojich, aby som ich dokonálo previedol; buď somnou v trápeniach, aby som ich spokojno znášal; buď somnou v živote a vo smrti, aby som Tebe žil a Tebe mrel, aby som tvoj bol na zemi a v nebi. Amen.

Potom sa modli ešte ďalej. Pitaj si od Boha všetko, čo pre seba potrebuješ, modli sa za rodinu, za známych, aj za mrtvých. Boh je v srdci tvojom, vďačne Ťa vyslyší.

Dokonála l'útosť.

Kto mudro žije, ten by nikdy nesmel mať na duši svojej hriech veľiký, smrtedelný. Vieme, jak neistý je okamih smrti. A vieme aj to, že ktorá duša s ťažkým hriechom sa predstaví pred Sudcom Večným, tá duša je naveky zatratená. Preto dobrý kresťan, jestli by ho to nešťastie zastihlo, že do hriechu ťažkého upadne, nemešká, lež sa usiluje čím prv vyspovedať sa. Ale predsa môže sa aj to stať, nadovšetko v živote vojáka, že není príležitosti ku spovedi a človek je vystavený nebezpečenstvu smrteľnému. Milosrdenstvo Božie ani vtedy neopustí človeka, lebo dokonála l'utosť,

spojená s túžbou za spoveďou, očistí dušu od hriechu. Teda keď by duša tvoja bola hriechom obťažaná a nemôžeš sa vyspovedať, ale aj inokedy, zvláštne ale v nebezpečenstvi života, vzbud' v sebe dokonálu ľutosť. Na to je dosť, keď si v srdci takto vzdychneš :

Ježiši moj! milujem ťa z celého srdca z lásky téjto ľutujem za moje hriechy. Ježiši smiluj sa nadomnou!

Viera, nádej, láska.

Verím v Boha mojeho, živého a opravdivého, vo troch osobách, ale v jednom Božstve postaveného. Verím v Boha Otca Stvoriteľa, Syna Vykupiteľa, Ducha Svätého Posvätiťeľa mojeho. Verím a vyznávam tú najsvätejšiu vieru, ktorú Ježiš Kristus učil a veriť prikázal, ktorú apoštolovia ohlasovali, a ktorú svätá rímsko-katolícka Cirkev drží; v tejto svätej viere žiadam žiť i umreť, lebo si ju Ty, o Bože, zjavil, ktorý jako Vševedúci ani sklamať, ani jako večná

a nekonečná pravda sklamaný byť nemôžeš.
Bože, rozmnož vieru moju!

Dúfam v nekonečnom milosrdenstve tvojom, o Bože, jediný Spomocníkú tela i duše mojej. Dúfam v predrahej krvi Ježiša Krista, Spasiteľa mojeho, z tak velikej lásky pre mňa vyliatej, že mne dáš život večný; lebo si to sám zaslúbil, a si verný i všemohúci vo vyplnení sľubov svojich. Bože, utvrď nádej moju!

Milujem ťa z celého srdca o najláska-vejší Bože, najvyššia a nekonečná dobrota, hlbokosť všetkej dokonalosti, pre tvoju obzvláštnu dobrotu, krásu a ľúbežnosť tvoju; áno ačkoľvek by som žiadnej odplaty dúfať any pokuty očakávať nemal, však predsa miloval by som teba, lebo ty, o Bože, si všetkého možného milovania a ctenia najhodnejší. Ach keby som ťa milovať mohol s tak horlivou láskou, jako ťa milujú a na veky milovať budú všetci anjeli svätí a blahoslavení v nebi; jak ťa miluje a milovať môže všetko stvorenie nynejšie i budúce

na zemi, ku ktorých všetch najhorlivejšej láske pripojujem milovanie a lásku moju veľmi nedokonálu.

Z tejto pripojenej a horlivej lásky tvojej, o Bože, srdečne ľutujem, že som ťa obrazil, odriekam, odpieram a v ošklivosti mám všetky hriechy celého života mojego. Ach keby som urobiť mohol, aby nikdy učené neboly; volím radnej umrieť, nežli teba, najsvätejšia Trojico na pozatým s najmenším hriechom dobrovoľne obraziť, ale k tomu udel mi môj Bože milosť tvoju, aby som sa ustavične od všelijakých hriechov mohol chrániť, a v kresťanských skutkoch až do smrti sotrvávať, čo s tvojou pomocou verne sľubujem. Amen.

Modlitba rímskeho Otca za pokoj.

V trápeniach a v úzkostiach ukrutnej vojny, ktorá krajiny a národy do nebezpečenstva uvrhuje, ku tvojemu láskyplnému Srdcu sa utiekáme, ó Ježišu, akožto ku

najbezpečnejšiemu útulku. Ó Bože milosrdenstva, k Tebe vzdycháme z hĺbín srdca nášho: odvráť od nás bič tento ukrutný! Ó Bože pokoja, k tebe voláme s poníženou prosbou: daj nám čím skôr túžebne žiadaný pokoj!

Z tvojho Božského Srdca si rozposlal na celý svet svätú lásku, aby všetky rozbroje utíchly a aby medzi ľuďmi len láska panovala. Tvoje Srdce cez celý tvoj život zemský naplnené bolo s utrpnosťou oproti všetkým ľudským potrebám. Ach smiluj sa tvoje láskavé Srdce nad nami aj v túto hodinu, ktorá nemilosrdný hnev a hrozné krvoprelatie na nás svalila!

Smiluj sa nad matkami, ktoré do úzkosti a starosti priviedla budúcnosť jejich synov; smiluj sa nad tak mnohými rodinami, ktoré su hlavy svojej pozbavené; smiluj sa nad nešťastlivou celou Európou, na ktorú tak ťažké trápenie sa svalilo!

Daj, ó Pane, Panovníkom a národom myšlienky pokoja; utíš nespokojnosť, ktorá

rozburuje národy; učiň, by sa ľudia v spoločnej láske znova sjednotili; veď si ich Ty s krvou tvojou bratmi vospolok učinil! Jako si niekedy s láskou vyslyšal prosbu Apoštola tvojho Petra volajúceho: „Pane, zachráň nás, hynieme,“ a rozburené more si utíšil; podobným spôsobom smilujúc sa nad nami vysliš milostive naše dôveriplné modlitby a daruj rozbúrenému svetu tichosti a pokoja.

A Ty, Preblahoslavená Panno, jako aj v iných časoch úzkosti, tak nám buď na pomoci aj včul, ochraňuj nás a vysloboď nás. Amen.

Modlitba ku Patronke krajiny Uhorskej.

Pamätaj, preslavná Matko Božia, mocná Patrónko Uhorska, Panno Maria, pamätaj na svoje dedictvo, ktoré tebe svätý Štefan, prvý kráľ náš apoštolský, verný to sluha tvoj obetoval, a v poručenstve ti zanechal.

Vzhliadni láskavou tvárou na krajinu tvoju a skrze slavné zásluhy svoje ráč byť prostrednicou a orodovnicou u svojeho Syna, Ježiša Krista.

K tebe volávali otcovia naši a z každej biedy boli vyslobodení; lebo oči tvoje bedlili ustavične nad dedictvom твоjím, o vždycky požehnaná Panno naša! O tomto my vždycky súc uistení, častokrát sme vzdychávali k tebe, a už zo skúsenosti svojej povedať môžeme, že pre teba požehnal nás Pán. Touto nádejou a dôverou povzbudení utiekame sa pod tvoju ochranu, my, ľud, dedictvo a stádo tvoje, ktorí sa menujeme dietkami твоjimi a pre obvzľáštnu ochranu tvoju nazývame sa krajinou Marianskou. Preto k tebe ruky i srdce svoje pozdvihujeme a ponížene vyjavujeme pred tvárou tvojou prosby svoje!

Osloboď mocnou ochranou svojou vlast našu od všetkého duchovného i telesného zlého, aby prekvitala k úcte Božej aj ku potešeniu ľudu svojeho. Vypros primluvou

svojou zvelebenie Cirkve a viery katolickej u nás a všade na zemi, pomoc Božiu pre biskupov a duchovných našich pastierov, i pre celé duchovenstvo; a nám vypros účinnivé a poslušné srdce, aby Syn tvoj nehneval sa na nás a neodňal od nás kráľovstvo svoje. Vzbud' v nás ducha otcov našich a prived' nevercov k múdrosti spravodlivých, aby sme jedným hlasom i jedným srdcom slúžili Synovi tvojemu a Pánu nášemu, a teba ctili i vyznávali za Paniu a Patrónku svoju, jako ťa ctili i otcovia naši.

Prosíme, Panno naša, za nášého kráľa apoštolského; vyžiadať mu dlhý život, pokojné panovanie, bezpečné bydlie, mocné vojsko, verných radcov, dobrý ľud, pokoj sveta, i všetko, čo on jako človek a kráľ požaduje, aby ľud svoj sväte, spravodlive, dlho a šťastlive riadiť a potom korunu večného života obsiahnuť mohol.

Prosíme, Panno naša, za svetskú vrchnosť a za úradníctvo našej krajiny, aby ono daromi Duchu Svätého osvietené, poznalo

spravodlivosť, trestalo zlých a chránilo spravodlivých; aby vynasnažovalo sa rozširovať obecné dobro, a sirotám, vdovám i nevinným prisluhovalo pravdu svedomite.

Prosíme, Panno naša, za celú našu vlasť; obráť k nám milosrdenstvo svoje, a ochraňuj občanov dedictva svojeho, ktorých si prijala pod ochranu od všelikého hriechu; riaď ich láskavosťou svojou; zachovaj ich v láske a bázni Božej. Vyžiadať prímluvou svojou čistotu ženám, nábožnosť manželom, odpustenie kajúcim, potešenie zarmúteným a večné odpočinutie dušiam zomrelých.

Nezapovrhni dietky svoje, ktoré padajú na kolená a prosia za odpustenie svojich hriechov; prijmi ich do náručia milosrdenstva svojeho; lebo, ačkoľvek sme my ztratili detinskú lásku, ty si neprestala byť nám Matkou.

Ráč byť prímluvnicou našou u svojeho Syna, aby sme žili podľa jeho vôle, a teba

za velikú Paniu a Patrónku vyznávali a ctili po každý deň života svojeho.

Vstaň teda, Matko naša, a panuj ty nad nami, i Syn tvoj, Ježiš Kristus, Spasiteľ náš! Prijmi prosby naše, ktoré sme ti predložili, aby sme skrze prosby a prímluvu tvoju napomoženi, po tomto živote mohli vojsť do večného blahoslavenstva. I vy Patróni vlasti našej, svätý Vojtechu, biskupe a mučeníku, svätí kráľovia Štefan a Ladislave, svätý Imrichu vojvoda, svätá Alžbeta vdova, svätá Margita Panna, so všetkými Oslávenými Božími, primlúvajte sa za nás u Ježiša Krista, Pána nášeho. Amen.

Modlitba za padnutých v boji.

Ó Bože najmilejší, pre drahú krv Ježiša Krista na kríži vyliatú ťa pokorne prosíme, sľutuj sa nad dušami padnutých súdruhov našich. Daj im odpuštenie všetkých jejich hriechov, a keď sú v trápení očistcovom, vyslobod' ich, Pane, a daj im večné odpo-

činutie. Za verné služby, ktoré Tebe, kráľovi a vlasti konali, prijmi ich do kráľovstva tvojho nebeského, aby sme sa tam niekdy s nimi uhliadnuť a Teba so všetkými Svätými na veky velebiť a oslavovať mohli. Amen.

PIESNE.

Ku svätej omši.

Ó Ježiši najmilejší, * prišli sme ku službe zas, * ktorú Tebe v čas nynejší * započína konať kňaz: * ráč ju, Pane, ráč, prosíme, * prijať od nás láskave, * až sa z lásky Tvej tešíme * tu i v rajskej oslave.

Na Gloria. Tak je, bud' vždy Bohu sláva! * aj my prespevujeme; * celý svet nech česť Mu vzdáva, * vrúcny srdcom prajeme: * lebo On je Otcom všetch nás, * ktorý tak nás miloval, * že aj Syna Svojho pre nás * na smrť dať neľutoval.

Na Evanjelium. S živou vierou prijímajme * slová Spasiteľove, * a k plneniu jejich majme * srdce vždycky hotové; * bo kto k Nemu chce do neba, * musí dľa slov jeho žiť, * áno za ne, jestli treba, * i život svoj položiť.

Na K r e d o. Jeden je Boh, vyznávame,
 * Otec, Tvorca všetkého; * Jezu Krista uz-
 návame * jako Syna Božieho, * ktorý stal
 sa Spasiteľom * pokolenia ľudského, * keď
 sa odel naším telom * skrze Ducha Svätého.

Na O b e t o v a n i e. Otče milý, zhliadni
 z neba, * tu hľa obeť lásky Tvej, * má-li
 vzácnou byť u Teba, * požehnania udeľ
 jej: * daj, nech nám tu časne slúži * k do-
 siahnutiu milosti; * a po smrti nám zaslúži
 * v nebi večné radosti.

Na S a n k t u s. Svätý, svätý, večne
 svätý * Pán náš v Osobách vo Troch, *
 Otec i Syn i Duch Svätý * trojjediný pravý
 Boh! * Slávy Tvojej nekonečnej * zem i
 nebe plné sú; * ó nech Tvojej pocte več-
 nej i nás čnosti povznesú!

P o P o z d v i h o v a n í. Velebíme, Pane,
 Teba, * Syna Boha živého, * ktorým práve
 stúpil z neba * k spáse ľudu Svojeho; *
 tu hľa malej do oblátky * prepodivne si sa
 skryl, * by si pokrm rajsko sladký * nám
 nehodným pripravil.

K u p r i j i m a n i u. Hľa Baránok náš nebeský, * ktorý hriechov zbavuje, * hľa to pokrm náš anjelský, * ktorý sa nám venuje: * keď ho hodne požívame, * môžeme žiť v úfaní, * áno istí v tom byť máme, * že nás pekla zachráni.

N a p o ž e h n a n i e. Ó Ježiši, Pane milý, * svätú mšu sme slyšali, * a dľa ducha svojho sily * Tebe sme sa klaňali; * včul už vrúcne Ťa prosíme: * ráč nás, ľud Svoj, požehnať, * a keď časnosť prekročíme, * do neba nás doprevad'.

O velebněj Sviatosti Oltárněj.

1. P o k ľ a k n i n a k o l e n á, * dušo draho kúpená, * bo velebná * hľa je Sviatost * tu vystavená.

2. Hľad' na Boha svojeho, * tu v Sviatosti skrytého, * a skrúšeným * pros Ho srdcom * o milosť Jeho.

3. Bud' od všetkých uctený, * velebený, chválený, * ó Ježiši * najmilejší, * tu vystavený.

4. Kriste, Svojou všemocou * pred hladom a nemocou * chráň nás, by sme * ctif Ťa mohli * i dňom i nocou.

5. Pozri na nás z výsosti, * zachráň naše živnosti, * daj nám všeho * potrebného * z Tvojej štedrosti.

6. Baránku, čo milostí * získal si nám v hojnosti, * nedaj, by sme * zahynuli * v nekajúčnosti.

7. V čas poslednej hodiny * zmy nás celkom od viny, * a k odchodu * súčasťní nás * Svojej hostiny.

8. Keď život svoj skončíme, * do večnosti vkročíme, * do neba nás * k Sebe príjmi, * vrúcne prosíme.

O Panne Marie.

1. Pred vekmi zvolená * Pani anjelská, * pre slávu stvorená * Hviezdo nebeská! * k Tebe láskou plápoláme, * Panno Maria, * k Tebe hlas svoj povznášame: * Salve Regina!

2. Tys žila na svete * v čnosti, svätosti, * ruža vždy vo kvete, * plná milosti, * Panna hriechu neznajúca * celkom nevinná, * bud' ti sláva nehynúca: * Salve Regina!

3. Tys, Panno, počala * z Ducha Svätého * a na svet vydala * Syna Božieho; * preto si svet meno Tvoje * s úctou spomína, * prespevujúc heslo svoje: * Salve Regina!

4. Tys ani v povode * škvvrny nemala, * Tys aj po pôrode * Pannou zostala. * Ó Ty Bohom vyznačená, * v sláve jediná, * buď od nás oslávená: * Salve Regina!

5. Laliža krásna, * Panno spanilá, * ó Hviezdo prejasná, * Matko premilá, * ó nech sa Ty všade vzdáva * úcta povinná, * nech svet spievať neprestáva: * Salve Regina!

6. Ó Matko milosti, * k Tebe voláme, * z údolia ťrpkosti * k Tebe vzdycháme: * milosť čnosťou získať nebe, * pros nám u Syna, * by aj tam znel spev náš Tebe: * Salve Regina!

Za kráľa.

1. Obdar svojím požehnaním. *
Bože, kráľa nášeho, * a so šťastným pano-
vaním, * daj mu žitia dlhého! * Podporuj
ho v ťažkom diele, * ktoré si mu odovzdal,
* by vznešené jeho ciele * zdarne usku-
točňoval.

2. Pomáhaj mu obraňovať * pravdu,
právo, nevinnosť, * by sa mohla zveľado-
vať * k sláve Tvojej každá čnosť. * Odvráť
pod ním vojen strasti, * odvráť každú ne-
hodu, * daj kroz neho rozkvet vlasti, * daj
blahobyť národu.

3. Rozohňuj mu srdce stále * živou vie-
rou, zbožnosťou, * nech sa k Tvojej cti a
chvále * skveje mocou, hodnosťou; * daj,
nech Cirkev Tvoju chráni * rukou vždycky
mohutnou; * po tom však ho bojovaní *
večnou ozdob korunou!